

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118276258
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:6118276258.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: F. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa N., Ulica Z. X. XXXX/X, zastúpený spoločnosťou: AGM partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Hlavné námestie 3, IČO: 47 258 586, proti žalovanému: F. W., nar. X.X.XXXX, adresa N., Ulica Z. XXXX/X, zastúpenému advokátkou: JUDr. Barbora Petrovič, so sídlom Trnava, Hlavná 44, o návrhu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 20C/113/2018-174 zo dňa 11.3.2020, taktó

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia **p o t v r d z u j e** a vo výrokoch II. a III. **m e n í** tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v celom rozsahu zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd výrokom I. zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, výrokom II. nariadil zabezpečovacie opatrenie v tomto znení:

„Zriaďuje sa záložné právo k nehnuteľnostiam vedeným Okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, nachádzajúcim sa v okrese Trnava, obec N., katastrálne územie N. zapísaným na LV č. XX, a to:

- stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX postavený na parcele č. 1761/1
- pozemok - parcela registra „C“, č. 1761/1, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 206m²
- pozemok - parcela registra „C“, č. 1762/1, záhrada vo výmere 21m².“

Výrokom III. vo zvyšku zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou § 328 ods. 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. c) a d), § 343 ods. 1 až 3, § 344, § 324 ods. 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, 2, 3, § 329 ods. 1, 2 CSP.

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že žalobca sa na súde podanou žalobou domáha zaplata sumy 3.200,- Eur s príslušenstvom z dôvodu, že bol so žalovaným podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré užíval výlučne žalovaný. Z uvedeného dôvodu dochádzalo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Súd rozsudkom č. k. 20C/113/2018-81 zo dňa 10.9.2019 žalobe v celom rozsahu vyhovel, proti predmetnému rozsudku podal dňa 12.11.2019 žalovaný odvolanie. Žalobca podal v odvolacom konaní návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým žiadal, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť nenakladať (najmä formou scudzenia alebo zriadenia akéhokoľvek práva v prospech tretej osoby, či už užívacieho, záložného, vecného bremena alebo inej ťarchy) s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území N., obec N., a to: stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na parcele číslo 1761/1, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvorie, pozemok - novovytvorená parcela registra „C“ s parcelným číslom 1761/1, zastavané plochy a nádvorie, vo výmere 206 m², pozemok - novovytvorená parcela registra „C“, s parcelným

číslo 1762/1, záhrady, vo výmere 21m² (ďalej len "nehnuteľnosti") a zdržať sa akéhokoľvek konania a úkonov smerujúcich k nakladaniu s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami akýmkoľvek spôsobom a zabezpečovacím opatrením zriadil v jeho prospech záložné právo na nehnuteľnostiach žalovaného nachádzajúcich sa v katastrálnom území N., obec N.: stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na parcele číslo 1761/1, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvoria, pozemok - novovytvorená parcela registra „C“ s parcelným číslom 1761/1, zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 206m², pozemok, novovytvorená parcela registra „C“, s parcelným číslom 1762/1, záhrady, vo výmere 21m² a to za účelom zabezpečenia pohľadávok žalobcu vyplývajúcich z rozsudku okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 a akýchkoľvek pohľadávok žalobcu z titulu náhrady za (ne)užívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území N., obec N. zapísaných na LV č. XX, vedených Okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, v čase pred ich rozdelením: stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na parcele číslo 1761/1, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 331m², parcela č. 1761/1, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 331m², parcela č. 1761/2, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 23m², parcela č. 1761/3, parcela registra „C“, zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 22m², parcela č. 1762, parcela registra „C“, záhrady, vo výmere 380m², za obdobie od mája 2017 do februára 2020. Žalobca svoj návrh na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia odôvodnil tým, že je so žalovaným v spore o vlastnícke a majetkové práva, pričom na okresnom súde Trnava pod č. k. 16C/69/2012 je vedené konanie, predmetom ktorého je vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. V uvedenej veci bolo rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/156/2019-469 zo dňa 8.1.2020 podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam zrušené, do výlučného vlastníctva žalobcu boli prikázané nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území N., obec N., zapísané na liste vlastníctva č.XX vedeným Okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, a to: parcela registra „C“ č. 1761/2, zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 23m², parcela registra „C“ č. 1761/3, zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 22m², novovytvorená parcela registra „C“ č. 1761/4, zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 125m² a novovytvorená parcela registra „C“ č. 1762/2, záhrady vo výmere 359m². Do výlučného vlastníctva žalovaného boli prikázané nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území N., obec N., zapísané na liste vlastníctva č. XX vedeným okresným úradom Trnava, katastrálny odbor, a to: rodinný dom so súpisným číslom XXXX, nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 1761/1, novovytvorená parcela registra „C“ č. 1761/1, zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 206m² a novovytvorená parcela registra „C“ č. 1762/1, záhrady vo výmere 21m². Súčasne bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vo výške 20.026,68 Eur. Žalobca považuje vyššie uvedené rozhodnutia za nespravodlivé, preto jeho právny zástupca spisuje proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave dovolanie, pričom predpokladá, že dovolaniu bude vyhovené a predmetné nehnuteľnosti budú prikázané ako celok do jeho vlastníctva. Vzhľadom na príjem žalovaného vo výške 600,- Eur z brigády, na skutočnosť, že žalovaný nechal nehnuteľnosti chátrať, ako aj vzhľadom na dlhy žalovaného voči žalobcovi vo výške 20.026,68 Eur, existuje viac než dôvodná obava, že prípadná exekúcia nárokov žalobcu bude ohrozená, resp. zmarená, pretože žalovaný nebude vlastniť žiaden postihnuteľný majetok. Žalobca má za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, nakoľko v opačnom prípade môže dôjsť a s vysokou pravdepodobnosťou aj dôjde k prevodu rodinného domu a pozemkov a k následnej nemožnosti zvrátenia nezákonného stavu. Navrhované opatrenia sú jediným možným prostriedkom ochrany práva žalobcu a vzhľadom na obsah sporov strán sporu (vlastníctvo nehnuteľnosti a pohľadávky žalobcu vo výške cca 40.000,- Eur), nie sú neprímerané a nepredstavujú reálny zásah do práv žalovaného - sám žalovaný tvrdil, že mieni v rodinnom dome bývať, teda ho neprevedie, čo tvorilo podstatný podklad pre nezákonné rozhodnutia súdov.

4. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v danom prípade zo skutočností uvedených v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani z ostatného obsahu spisu, nevyplývajú žiadne skutočnosti osvedčujúce naliehavosť a nutnosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu navrhovaným spôsobom. Žalobca ničím neosvedčil, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery, čo je podľa § 325 ods. 1 CSP podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zo skutočností tvrdných žalobcom nevyplývajú žiadne dôvody domnievať sa, že žalovaný má v úmysle s predmetnou nehnuteľnosťou nakladať, že by robil akékoľvek úkony smerujúce k nakladaniu s touto nehnuteľnosťou, t.j. že mieni nehnuteľnosti predať, darovať, založiť, zaťažiť, a pod.. Žalobca ani tvrdením, a už vôbec nie akýmkoľvek listinným dôkazom neosvedčil, že by žalovaný robil vyššie uvedené kroky. Na nariadenie neodkladného opatrenia nestačí len tvrdenie žalobcu, že „môže dôjsť a s vysokou pravdepodobnosťou

aj dôjde k prevodu rodinného domu a pozemkov a k následnej nemožnosti zvrátenia nezákonného stavu prikázaním nehnuteľností do vlastníctva žalobcu“. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci splnené neboli, nakoľko nebola preukázaná potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu, a preto súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Prvoinštančný súd mal zároveň ale osvedčené, že nehnuteľnosti, na ktorých má byť zriadené záložné právo zabezpečovacím opatrením sú jediným nehnuteľným majetkom žalovaného, teda ich prevodom by bola ohrozená exekúcia nárokov žalobcu. Rovnako mal osvedčenú i existenciu pohľadávky voči žalovanému vyplývajúcu z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 vo výške 20 026,68 Eur, ako aj existenciu ešte neprávoplatne priznanej pohľadávky žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 3.200 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.200 Eur od 10.5.2018 do zaplatenia titulom náhrady za užívanie nehnuteľností. Žalobca vo svojom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, žiadal nariadiť zabezpečovacie opatrenie za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky vyplývajúcej z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019, kde bola žalobcovi priznaná náhrada za vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vo výške 20.026,68 Eur. Súčasne žiadal nariadiť zabezpečovacie opatrenie za účelom zabezpečenia jeho pohľadávok z titulu náhrady za (ne)užívanie predmetných nehnuteľností. Špecifikácia pohľadávky v druhom prípade (pohľadávky z titulu náhrady za (ne)užívanie predmetných nehnuteľností) je podľa názoru súdu neurčitá, preto nariadenie zabezpečovacieho opatrenia na takto formulovanú pohľadávku nie je možná. Z uvedeného dôvodu bolo možné zabezpečovaciemu opatreniu vyhovieť len v rozsahu zabezpečenia pohľadávok s určitou výškou, teda na zabezpečenie pohľadávky vo výške 20.026,68 Eur priznanej rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 a pohľadávky vo výške 3.200,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.200 Eur od 10.5.2018 do zaplatenia, ktorá je predmetom tohto konania vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetom tohto konania je pohľadávka žalobcu na náhradu za užívanie nehnuteľností. Vo zvyšnej časti súd návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

6. Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný a to proti výroku II. rozhodnutia (nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia) z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) Civilného sporového poriadku, pričom sa domáha, aby súd prvej inštancie návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v rozsahu 100%.

7. Žalovaný argumentoval tým, že žalobca ničím nepreukázal a ani neosvedčil, že by sa pokúšal nehnuteľnosť, ktoré nadobudol právoplatne rozhodnutím v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava č. k. 16C/69/2012, scudziť, že by ich ponúkal na predaj, že by akokoľvek predaj avizoval, resp. zvažoval. Jedná sa výlučne iba o hypotézy a ničím nepreukázané pseudo-obavy žalobcu. Žalobca rôznymi svojimi analýzami sa snaží navodiť dojem, že nebude plniť a to aj s poukazom na jeho príjem a podobne. Nejedná sa však o žiadne relevantné tvrdenia a už vôbec nie dôkazy, tieto nie sú schopné preukázať, ale ani osvedčiť potrebu navrhovaného. Bolo nutné preukázať, resp. min osvedčiť, že by sa ako vlastník úmyselne zbavoval, resp. sa snažil zbaviť svojho majetku na úkor žalobcu, uvedené preukázané a ani osvedčené byť nemohlo, pretože žiadne takéto konanie nerealizoval a ani nezamýšľal. V konaní č. k. 16C/69/2012 sa pritom súd dôsledne a to na dvoch inštanciách zaoberal tým, z akých prostriedkov bude žalobcovi vyplácať sumy na vyrovnanie podielov ako aj zdrojom týchto prostriedkov. Napriek tomu žalobca zase v predmetnom konaní (s konaním č.k.16C/69/2012 nesúvisiacom) znovu poukazuje na svoju argumentáciu, ktorú odvolací súd odmietol, resp. sa s ňou ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nestotožnili. Obdobne bolo potrebné, aby aj súd prvej inštancie rozhodujúci o predmetnom návrhu žalobcu aj s poukazom na argumentáciu súdov v konaní č. k. 16C/69/2012 návrh v celom rozsahu zamietol.

8. Za najzásadnejšie malo byť skúmanie, v akej lehote mal žalobcu vyplatiť sumou vo výške 20.026,68 Eur ako aj to, či táto suma bola v stanovenej lehote zaplatená. K úhrade malo dôjsť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok Okresného súdu vo veci č. k. 16C/69/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/156/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 20. 1. 2020 a teda k úhrade žalovaným malo dôjsť najneskôr do 20.2.2020. Žalobca podal svoj návrh už 14.2.2020 a ani nevyčkal do konca lehoty, ktorú stanovilo mu stanovilo uvedené súdne rozhodnutie. Súd rozhodoval dňa 11.3.2020 a zjavne neskúmal, či si svoju povinnosť uhradiť sumu vo výške 20.026,68 Eur do 20.2.2020 splnil.

Dňa 19.2.2020 zrealizoval prevod sumy vo výške 20.026,68 Eur zo svojho účtu č. V.XX XXX XXXX XXXX XXXX XXXX na účet žalobcu č. V. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, čo preukazuje platobným príkazom potvrdeným bankou. Žalobca mal 20 dní na to, aby oznámil súdu, že má svoju pohľadávku (jedínú právoplatnú a vymáhateľnú) už vyplatenú.

9. Žalovaný tiež poukázal na to, že súd v čase rozhodovania jednak neskúmal, či pohľadávka žalobcu na výplatu sumy 20.026,68 Eur ešte existovala a jednak absolútne nesprávne ešte aj konštatuje, že súd mal existenciu tejto pohľadávky osvedčenú. Pritom sa vyžaduje hodnoverné osvedčenie existencie pohľadávky žalobcu ako veriteľa. A dokonca si súd sám konštatuje, že je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdom prvej inštancie, tento však bol absolútne a zásadne odlišný od žalobcom deklarovaného stavu a žalobca zámerne a nekalo súdu potrebnú informáciu o plnej úhrade určenej sumy vo výške 20.026,68 Eur neoznámil a to hoci mal k dispozícii pomerný dlhý čas. Pohľadávka, ktorá má byť zabezpečená zabezpečovacím opatrením, teda neexistuje. A neexistovala ani v čase nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Napriek tomu, že napadnutý výrok II. je nesprávny, je vadný aj čo do požiadavky jasného a zrozumiteľného výroku, navyše nie je zrejma ani vykonateľnosť. Z výroku nie je zjavné (iba čiastočne z odôvodnenia), aká peňažná pohľadávka veriteľa je zabezpečená a ani na akú dobu, resp. do akej miery a rozsahu.

10. V závere odvolania žalovaný uvádza k jednotlivým pohľadávkam žalobcu, že 1. pohľadávka vyplývajúca z rozhodnutia vo veci č. k. 16C/69/2012 je uhradená a v čase rozhodovania súdu neexistuje, 2. pohľadávka vyplývajúca z rozsudku č. k. 20C/113/2018 je neprávoplatná, rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním; tu poukazuje na nutnosť zohľadnenia primeranosti rozsahu zabezpečenia záložným právom k výške doposiaľ spornej pohľadávky pričom je zjavné, že hodnota založených nehnuteľností niekoľkonásobne prevyšuje žalovaným požadované; trvá na tom, že súd rozsudkom v tejto veci rozhodol zásadne nesprávne, 3. údajnú pohľadávku za (ne) užívanie nehnuteľností žalovaným aj súd vyhodnotil ako neurčitú, pričom táto nebola ani priznaná súdnym rozhodnutím, čo je predpokladom pre rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení - tu súd však návrhu nevyhovел a teda postupoval správne.

11. Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca a to proti výroku I. a III rozhodnutia (zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a čiastočného zamietnutia návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia) z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku, pričom sa domáha, aby súd prvej inštancie zmenil výrok I. rozhodnutia tak, že uloží žalovanému nenakladať (najmä formou scudzenia alebo zriadenia akéhokoľvek práva v prospech tretej osoby, či už užívacieho, záložného, vecného bremena alebo inej ťarchy) s nehnuteľnosťami špecifikovanými vo výroku napadnutého rozhodnutia, a zdržať sa akéhokoľvek konania a úkonov smerujúcich k nakladaniu s týmito nehnuteľnosťami akýmkoľvek spôsobom. Žalobca tiež žiadal, aby súd zrušil výrok III. rozhodnutia a aby mu priznal proti žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania o návrhu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia v rozsahu 100%. Naliehavosť a nutnosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu, tak ako túto úpravu žiada neodkladným opatrením, vyplýva z podaného návrhu a dôkazov k nemu priložených (časť I.A). Súd izoloval jeho konštatovanie v marg. 25 návrhu a citoval ho bez odkazov na iné časti návrhu (t.j. konkrétne marg. 22 písm. e) a časť I.A) návrhu). V návrhu sú popísané skutočnosti a predložené dôkazy, z ktorých možno dospieť jedine k tým záverom, že žalovaný chce a súčasne bude musieť nehnuteľnosti predať, ide najmä o to, že: žalovaný je nemajetný, má brigádnický príjem cca 600,- Eur mesačne a na úhradu cca 20.000,- Eur si ide požičať od dobrých známych (čo žalovaný sám tvrdil v spore pred tunajším súdom sp. zn. 16C 69/2012, na ktorý žalobca poukázal a listiny o čom predložil); žalovaný nechával nehnuteľnosti chátrať - evidentne si teda tieto nebude chcieť ponechať (čo žalovaný nepoprel a uznal v spore pred tunajším súdom sp. zn. 16C 69/2012, na ktorý žalobca poukázal a listiny o čom predložil); žalovaný aktívne smeroval k predaju nehnuteľností, čo preukazoval aj v spore pred tunajším súdom sp. zn. 16C 69/2012, na ktorý poukázal (vrátane poukazu na obsah spisu a priloženia zásadnej časti podaní a úkonov v danej veci), no súd v danej veci odmietol vykonať časť dôkazov preukazujúcich uvedené a posúdil vec v danom spore arbitrárnym spôsobom opačne. S týmito skutočnosťami a jeho argumentáciou sa súd v uznesení nijako nevysporiadal, teda došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

12. Žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 311/07, ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 265/05, ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 33/2012) a Európskeho súdu pre ľudské práva

(vo veci Vetrenko proti Moldavsku z 18. 5. 2010, vo veci Ruiz Torija proti Španielsku a Hiro Balani proti Španielsku, rozsudky z 9. 12. 1994).

13. Žalobca tiež tvrdil, že pokiaľ by uvedené podľa odvolacieho súdu nezakladalo vadu arbitrárnosti, má za to, že súd sa dopustil nesprávneho skutkového posúdenia veci a nevykonania dôkazov potrebných na zistenie skutkového stavu, ako aj nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko podľa jeho názoru v konaní je prinajmenšom osvedčená naliehavosť potreby bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia pritom nie je vyčkávať, kým žalovaný scudzí nehnuteľnosti a podá návrh na vklad predmetného úkonu do katastra nehnuteľností - to už dochádza k porušeniu práva. Inštitút neodkladného opatrenia tomu má zabrániť už v čase, kedy tieto porušenia hrozia (v čase ohrozenia práva), t.j. práve teraz, ako aj v čase vydania uznesenia. Žalobca tak má za to, že uznesenie je vo vzťahu k výroku I. arbitrárne v miere porušujúcej právo žalobcu na spravodlivý proces, nakoľko sa súd nezaoberal a nevysporiadal s argumentáciou a dôkazmi priloženými žalobcom a eventuálne je uznesenie zaťažené vadami zakladajúcimi aplikáciu odvolacích dôvodov uvedených v marg. 8 in fine vyššie.

14. V ďalšom žalobca vo vzťahu k výroku III. rozhodnutia, ktorým bol čiastočne zamietnutý jeho návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, vyslovil názor, že dostatočne presne a určito špecifikoval pohľadávku, ktorú súd považoval a neurčitú. Z návrhu je zrejmé, že ide o pohľadávku z totožného právneho dôvodu, ako je pohľadávka (neprávoplatne) priznaná rozsudkom tunajšieho konajúceho súdu vydaným v tomto spore (č.l. 81), vo vzťahu ku ktorej súd nariadil zabezpečovacie opatrenie výrokom II. uznesenia; s tými rozdielmi, že: obdobie, ku ktorému sa nárok vzťahuje, ktoré však presne zadefinoval v marg. 20 návrhu (od 01/2018 až do právoplatnosti v návrhu označeného rozsudku) a výška mesačného plnenia za nadužívanie (nie je podstatné, že nedošlo k určeniu konkrétnej výšky, stačí, že táto výška je určiteľná, t.j. obvyklá cena nájmu za obdobný typ nehnuteľnosti v danom čase a mieste). Určitosti návrhu a vykonateľnosti petitu, resp. výroku nič nebráni, že v návrhu nie je presne určená výška mesačného plnenia za nadužívanie. Určenie výšky bude sice záležať od žalobného petitu žaloby, ktorú pripravuje, avšak v konečnom dôsledku pôjde o rozhodnutie súdu, ktorým dôjde k záväznému ustáleniu výšky plnenia. Predpokladom výkonu tzv. sudcovského záložného práva, k vzniku ktorého dochádza intabuláciou vykonateľného uznesenia o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, je vždy existencia pohľadávky oprávneného (žalobcu), právoplatne judikovanej súdom.

15. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal i na to, že súd môže priznať len určitú pohľadávku a je samozrejmé, že predmetom návrhu môže byť len existujúca pohľadávka (čo pohľadávka popísaná v marg. 13 vyššie jednoznačne je). Dodal, že ani výrok II. uznesenia sám o sebe nešpecifikuje konkrétne jeho pohľadávky. Aj keď z odôvodnenia uznesenia, ako aj výroku III. je zrejmé, o aké pohľadávky ide (a o akú nejde), hypoteticky na základe výroku II. možno vykonať záložne právo k akejkoľvek jeho pohľadávke voči žalovanému, samozrejme pod podmienkou, že je táto právoplatne judikovaná - to je vo veci podstatné. Súd preto správne rozhodol výrokom II., no výrok III. je nesprávny a nadbytočný, preto ho žiada zrušiť. Pohľadávka, ktorú súd do zabezpečovacieho opatrenia „nezahrnul“ je jednoznačne určitá, resp. určiteľná (viď marg. 13 vyššie). Nie je účelom úpravy zabezpečovacích opatrení, aby v prípade vzniku nových a nových pohľadávok (napr. v pravidelnom obchodnom styku alebo aj v prípade kompenzácie za nadužívanie), aby musel veriteľ každý mesiac podávať ďalší a ďalší návrh smerujúci k rozšíreniu obsahu zabezpečovacieho práva. Rovnako nie je účelom ani to, aby veriteľ musel špecifikovať pohľadávku v čase podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia presnou sumou, nakoľko aj tak je výkon zabezpečovacieho opatrenia podmienený právoplatným rozhodnutím súdu. Presne tomu zodpovedá aj výrok II. uznesenia, ktorý neuvádza konkrétnu pohľadávku vo výroku. Tomu, aby zabezpečovacie opatrenie slúžilo účelu a napr. nemohlo byť zneužitú, zodpovedá ust. § 343 ods. 3 CSP, ktoré garantuje, že k výkonu dôjde vždy len vo vzťahu k právoplatne judikovaným pohľadávkam, teda určitým a oprávneným.

16. Žalobca k doručenému odvolaniu žalovaného predložil prostredníctvom právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného zamietol a uznesením vyhovel jeho odvolaniu z 31. 3. 2020 a v zmysle jeho petitu nariadil neodkladné opatrenie, zrušil výrok III. uznesenia a priznal mu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%. Poukázal na to, že v čase podania návrhu boli tam uvedené skutočnosti úplné, správne, aktuálne a pravdivé. Je právne irelevantné, že medzičasom došlo k úhrade sumy 20.026,68 Eur, čo týmto aj potvrdzuje a potvrdil aj vo vlastnom odvolaní voči uzneseniu, nakoľko zabezpečovacie opatrenie bolo nevyhnutné nariadiť tak

či onak, keďže žalovaný je mu dlžný inter alia aj sumu 3.200,- Eur (zatiaľ neprávoplatne priznanú), ako aj hodnotu omnoho vyššiu za nadužívanie nehnuteľností za obdobie od 1.1.2018 až do 19.1.2020 (podľa najnovších odhadov v sume cca 13.000,- EUR). Počnúc úhradou sumy 20.026,68 Eur mu odpadá možnosť vykonať Zabezpečovacie opatrenie vo vzťahu k tejto sume - pohľadávka zanikla, čím v zodpovedajúcom rozsahu (t.j. čiastočne) zaniklo aj zabezpečovacie opatrenie. Akékoľvek jeho konanie, ktoré by k výkonu smerovalo, by zakladalo jeho zodpovednosť za škodu spôsobenú žalovanému. Rešpektujúc právo, k žiadnemu takému protiprávnemu konaniu nepristúpil a práva žalovaného tak ostali nedotknuté. Ako uviedol vo svojom odvolaní, výrok II. uznesenia nie je potrebné ako vecne správny meniť, nakoľko nešpecifikuje konkrétne pohľadávky, ktoré sú zabezpečené. Táto špecifikácia pochopiteľne nie je nutná (do petitu ju poňal fakultatívne), nakoľko zákon jasne špecifikuje, že z hľadiska výkonu zabezpečovacieho opatrenia musí ísť o pohľadávku priznanú právoplatným súdnym rozhodnutím. To jednoznačne zaručuje určitosť vo vzťahu k tomu, aké pohľadávky sú zabezpečené - v čase nariadenia zabezpečovacieho opatrenia pritom v 99% ani ešte nebude existovať „ono“ právoplatné rozhodnutie - inak by predsa mohol navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia pristúpiť rovno k exekúcii sporej s vykonateľnosťou nasledujúcou bezprostredne po právoplatnosti. Argumentácia žalovaného v odvolaní, ktorá v rovine tvrdení presvedča o opaku, tak je nesprávna. Čo sa týka jeho argumentácie o neosvedčení potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu (z hľadiska rizika predaja nehnuteľností žalovaným) poukázal, že práve jeho tvrdenia sú - na rozdiel od tvrdení žalovaného - substancovateľné a súčasne sú logické a argumentačne rozvinuté. Žalovaný v odvolaní nijakým spôsobom nevyvrátil dôvodné obavy o tom, že nehnuteľnosti prevedie, ani o tom, že nebude schopný uhradiť mu dlžnú sumu (a to ani len vo vzťahu k sume 3.200,- Eur s prísl.).

17. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/255/2016, Krajský súd v Trenčíne, sp. zn. 5Co/278/2014 a Krajský súd v Trnave, sp. zn. 11Co/208/2012, Krajský súd v Trnave, sp. zn. 11Co/208/2012.

18. V závere vyjadrenia žalobca poukázal, že nie je potrebné vyčkávať na to, kým žalovaný pristúpi k prevodu nehnuteľností - to už by bolo nariadenie neodkladného opatrenia zbytočné. Zabezpečovacie opatrenie v skutočnosti vôbec nepredstavuje materiálny zásah do práv žalovaného - neobmedzuje ho ani v užívaní, ani v nakladaní s nehnuteľnosťou - zabezpečovacie opatrenie a zásah do práv žalovaného nastupuje až vtedy, ak žalovaný nebude ochotný splniť, čo mu ukladá právoplatné rozhodnutie súdu. Zásah v takom čase už ale je úplne legitímny, pretože je prejavom efektívnej ochrany práva na majetok a tomu zodpovedajúcej povinnosti plniť, čo ukladá záväzné rozhodnutie súdu. Dodal, že žalovaný s nehnuteľnosťami podľa jeho vlastných slov nechce nakladať, preto je odvolávka žalovaného na neprimeranosť zásahu inter alia aj vnútorne rozporná. Naopak, nenariadenie zabezpečovacieho opatrenia by bol zásahom práve do jeho práv.

19. Žalovaný k doručenému odvolaniu žalobcu predložil prostredníctvom právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žalobca v danom prípade potrebu naliehavej úpravy neodkladným opatrením neosvedčil žiadnym spôsobom. Zabezpečovacie opatrenie „iba“ pre zabezpečenie zostávajúcej pohľadávky vo výške 3.200,- Eur s prísl. záložným právom k hodnotným nehnuteľnostiam žalovaného nie je v žiadnom prípade adekvátnym a už vôbec nie zákonným inštitútom. Poukázal, že pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Ďalej žalovaný vo vyjadrení uvádza argumenty, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní.

20. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu zaslal žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu písomné stanovisko (replika), v ktorom uviedol, že nie je možné akceptovať konštatáciu žalobcu, že má byť irelevantné, či bola uhradená pohľadávka (jediná právoplatná) žalobcu žalovaným vo výške 20.026,68 Eur. S ohľadom na skúmanie primeranosti nariadeného zabezpečovacieho opatrenia, má práve úhrada tejto a jedinej právoplatnej pohľadávky žalobcu najvyššiu prioritu a relevanciu.

21. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu zaslal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu písomné stanovisko (replika), v ktorom v podstate odkazuje na argumenty, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní a v predchádzajúcich vyjadreniach.

22. K vyjadreniu žalovaného (replike) zaslal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu písomné stanovisko (duplika), v ktorom uviedol, že zabezpečovacie opatrenie má zmysel práve počas súdneho konania, v ktorom sa rozhoduje o pohľadávke veriteľa, resp. ešte pred týmto konaním. Právoplatne priznaná pohľadávka je prevažne spojená s už vykonateľným rozhodnutím (paričná lehota je spravidla 3 dni), teda veriteľ v danom čase už môže pristúpiť k exekúcii, ktorej súčasťou je aj inhibícia, pričom exekúciu možno vykonať aj predajom nehnuteľností a možno zriadiť aj exekučné záložné právo. V takej fáze konania je už zabezpečovacie opatrenie spravidla bezpredmetné ako duplicitné. Argumentácia žalovaného splnením právoplatnej pohľadávky a spornosťou ostatných pohľadávok je preto úplne nesprávna, význam zabezpečovacieho opatrenia spočíva práve v tom, že toto má byť nariadené (optimálne) ešte v čase, kým sa právoplatne nerozhodlo o pohľadávke veriteľa. Čo sa týka ostatnej argumentácie žalovaného v odvolacej replike, odkazuje na svoje odvolanie a doterajšie podania.

23. K doručenému vyjadreniu žalobcu (replike) sa žalovaný nevyjadril.

24. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi - stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (žalobca § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP a žalovaný § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi oboch odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že úspech je možné priznať len odvolaniu žalovaného, keďže napadnuté uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je vo výroku vecne správne, rovnako ako čiastočné zamietnutie návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v týchto častiach v zmysle § 387 CSP a rozhodnutie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je nevyhnutné s použitím § 388 CSP zmeniť tak, že návrh žalobcu na jeho nariadenie bude zamietnutý v celom rozsahu.

25. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia a argumenty sporových strán predstreté v ich odvolaniach bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce uložiť žalovanému neodkladným opatrením povinnosť dočasne nenakladať so špecifikovanými nehnuteľnosťami a zdržať sa akéhokoľvek konania a úkonov smerujúcich k nakladaniu s nimi akýmkoľvek spôsobom, a či zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňovali zriadiť záložné právo na daných nehnuteľnostiach žalovaného bez ďalšieho.

K neodkladnému opatreniu:

26. Žalobca odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia vedením sporu so žalovaným, predmetom ktorého bolo vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých užívania sa týka i nárok uplatnený v predmetnom konaní vo veci samej. V tomto spore bolo rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/156/2019-469 zo dňa 8.1.2020 podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam zrušené tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu bola prikázaná parcela registra „C“ č. 1761/2, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 23m², parcela registra „C“ č. 1761/3, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 22m², novovytvorená parcela registra „C“ č. 1761/4, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 125m² a novovytvorená parcela registra „C“ č. 1762/2, záhrady vo výmere 359m² a do výlučného vlastníctva žalovaného bol prikázaný rodinný dom so súpisným číslom XXXX, nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 1761/1, novovytvorená parcela registra „C“ č. 1761/1, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 206m² a novovytvorená parcela registra „C“ č. 1762/1, záhrady vo výmere 21m², všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území N., obec N., zapísané na liste vlastníctva č. XX vedenom Okresným úradom Trnava - katastrálny odbor. Žalovanému bola súčasne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vo výške 20.026,68 Eur. Žalobca považuje takéto rozhodnutie za nespravodlivé, a mieni proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave podať dovolanie, pričom predpokladá, že dovolaniu bude vyhovené a nehnuteľnosti, pôvodne v

jeho podielovom spoluvlastníctve so žalovaným budú prikázané ako celok do jeho výlučného vlastníctva. Žalobca má za to, že na strane žalovaného je veľká pravdepodobnosť prevodu rodinného domu a pozemkov, s následnou nemožnosťou zvrátenia nezákonného stavu, z čoho vzišla potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu navrhovaným neodkladným opatrením.

27. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

28. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

29. Podľa § 325 ods. 2, písm. c), d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

30. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

31. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

32. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia; ako ich možno vyvodiť aj z dôvodovej správy k predmetným ustanoveniam; možno zároveň dospieť k záveru, že pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia síce nie je potrebné vykonávať dokazovanie, avšak splnenie predpokladov pre jeho nariadenie nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu, no je potrebné tieto tvrdenia aspoň osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti; keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladné opatrenie má v danom prípade slúžiť k dočasnému zabezpečeniu ochrany ohrozených práv navrhovateľa neodkladného opatrenia a je možné ho nariadiť len v prípade, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Súd môže neodkladné opatrenie nariadiť pokiaľ je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu alebo ak existuje obava, že exekúcia bude ohrozená.

33. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je súd viazaný návrhom, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprímerane nenarušil hospodárske funkcie strany, voči ktorej neodkladné opatrenie smeruje. Nariadenie neodkladného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ.

34. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je možné nariadiť len v dvoch prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd rozhoduje spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a vyjadrenia protistrany, preto zásadným určovateľom je obsah návrhu. Základnou podmienkou neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Zároveň sa musia uviesť rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a uvedenie skutočností, ktoré osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a pripojenie listín, na ktoré sa žalobca odvoláva. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či: - je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, - navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov a obavu z ohrozenia exekúcie, - uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha, - navrhovaným opatrením, pokiaľ má mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, - právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným

spôsobom nad nevyhnutný rozsah, - sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, prípadne iným zákonným spôsobom.

35. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak jeho navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Samotné dokazovanie má v konaní o návrhu neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať zákonom požadované náležitosti, t. j. opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie neodkladného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnením nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia nie je spoľahlivé preukázanie samotného nároku, ale postačuje, ak je osvedčený nárok, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenej strane dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd musí vždy zvážiť, či sa v dôsledku neodkladného opatrenia nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi sporovými stranami, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu).

36. Žalobca podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sleduje zabezpečiť, aby rodinný dom s pozemkami právoplatne prikázaný žalovanému súdnym rozhodnutím „neodišli“ z majetkovej sféry žalovaného, teda aby po spravodlivom rozsúdení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky bolo možné tieto nehnuteľnosti prikázať práve žalobcovi a súčasne aby nedošlo k rozmnožovaniu ďalších sporov.

37. Odvolací súd zdôrazňuje, že medzi stranami prebiehajúci vlastnícky spor, týkajúci sa nehnuteľností, nenakladať s ktorými žiadal žalobca zaviazať žalovaného ako ich výlučného vlastníka navrhovaným neodkladným opatrením, bol právoplatne rozhodnutý (rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-462 zo dňa 12.6.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/156/2019-469 zo dňa 8.1.2020), to znamená, že spor o vlastníctvo nehnuteľností bol súdnym rozhodnutím záväzne vyriešený, čím došlo k autoritatívnej úprave pomerov medzi stranami sporu.

38. Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Podľa § 226 CSP právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že po právoplatnosti žalobcom spochybňovaného rozsudku, ktorým bola s konečnou platnosťou vyriešená otázka spoluvlastníckeho práva žalobcu k predmetným vo výroku tohto rozsudku označeným nehnuteľnostiam, sa stal výrok záväzujúci pre strany s následkom všeobecnej záväznosti a zásadnej nezmeniteľnosti rozhodnutia. Inštitút právoplatnosti súdnych rozhodnutí tak predstavuje derivát princípu právnej istoty, ktorý je kľúčovým inštitútom civilného procesu. Právoplatné súdne rozhodnutie predstavuje svojbytný inštitút civilného procesu, v ktorom sa zosobňujú základné požiadavky subjektov právnych vzťahov vo forme požiadavky na konečné a autoritatívne stanovenie toho, čo sa medzi stranami považuje za vyriešené z ich právneho vzťahu.

39. V dovolacom konaní, pre ktoré konanie a jeho želaný výsledok žalobcom vo vzťahu k právoplatne skončenej veci (ktorou bola s konečnou platnosťou vyriešená otázka spoluvlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam), ktorej výsledok chce žalobca takto zvrátiť, má slúžiť navrhované neodkladné

opatrenie, dochádza k stretu práva na spravodlivé rozhodnutie a práva na právnu istotu nastolenú právoplatným a vykonateľným rozhodnutím odvolacieho súdu.

40. Nebolo možné prehliadnúť, že žalobca osvedčil stret práva na spravodlivé rozhodnutie začatím dovolacieho konania dňa 21.2.2020 (podaním dovolania na súd), s právom žalovaného na právnu istotu nastolenú právoplatným a vykonateľným rozhodnutím odvolacieho súdu až v predmetnom odvolacom konaní. Súd prvej inštancie daný stret práv v čase rozhodovania napadnutým uznesením dňa 11.3.2020 žalobcom osvedčený nemal. Konceptia odvolacieho konania v civilnom spore pritom vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (novoty) je teda prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok § 366 písm. a) až d) CSP. Žalobca pritom netvrdil a ani odvolací súd nezistil, že by ktorákoľvek z týchto podmienok bola v danom prípade splnená.

41. Nariadenie žiadaného neodkladného opatrenia pritom nie je jediným spôsobom ochrany práv žalobcu. Z predloženého dovolania žalobcom v odvolacom konaní vyplýva, že žalobcu už využil zákonnú možnosť požiadať Najvyšší súd SR v dovolacom konaní o odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 2 CSP, ktorý novozavedený právny inštitút nahrádza bránenie sa účinkom napadnutých právoplatných rozhodnutí prostredníctvom neodkladného opatrenia. Odkladom právoplatnosti podľa predmetného procesného zákonného ustanovenia stráca rozhodnutie materiálnu stránku právnej moci, teda záväznosť.

42. V zmysle § 228 ods. 2 CSP výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní. V zmysle § 39 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. Katastrálneho zákona, okresný úrad zapíše poznámku na základe oznámenia súdu alebo iného štátneho orgánu alebo na návrh oprávneného podľa osobitných predpisov alebo účastníka súdneho konania alebo iného konania.

43. Materiálna stránka právoplatnosti súdneho rozhodnutia spočíva v záväznosti rozhodnutia pre určitý okruh subjektov. Cit. § 228 ods. 2 CSP zakotvuje záväznosť právoplatného súdneho rozhodnutia pre iné osoby ako strany daného konania, v dôsledku čoho výroky právoplatných rozsudkov sú subjektívne záväzné aj pre subjekty, ktoré boli účastníkmi zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti, ktorý bol podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Existencia poznámky zapísanej v katastri nehnuteľností zabezpečuje publicitu prebiehajúceho súdneho konania a narúša tým dobromyseľnosť nadobúdateľa vecného práva k nehnuteľnosti. V ustanovení zákonodarca rozšíril subjektívne hranice záväznosti súdneho rozhodnutia aj na účastníkov zmluvy, ktorí v čase, keď vecné právo k nehnuteľnosti nadobudli, mali byť oboznámení s existenciou súdneho konania. Nie je pritom rozhodujúce, či sa reálne takáto osoba s poznámkou aj oboznámila, stačí, že mala objektívnu možnosť zistiť, že o danej nehnuteľnosti sa vedie súdne konanie.

44. Realizácia poznámky v katastri nehnuteľností na návrh žalobcu o prebiehajúcom dovolacom konaní, zabezpečujúca záväznosť budúceho súdneho rozhodnutia okrem strán konania aj pre účastníkov zmluvy, ktorej predmetom je vecné právo k dotknutým nehnuteľnostiam, poskytuje potrebnú ochranu právam žalobcu v danom konkrétnom prípade. Keďže teda žalobca môže svoju ochranu dosiahnuť iným zákonným spôsobom, ktorú aj využil, nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia súdom aj preto nebolo opodstatnené. Napokon žalobca predmetnú ochranu medzičasom aj využil.

45. Pre nariadenie žiadaného neodkladného opatrenia teda nie je splnená podmienka podľa § 325 ods. 1 CSP, preto súd prvej inštancie rozhodol správne, keď podľa § 328 ods. 1 CSP tento návrh zamietol.

K zabezpečovaciemu opatreniu:

46. V zmysle § 343 Civilného sporového poriadku zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (ods. 1). Záložné právo sa zriaďuje

vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra (ods. 2). Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím (ods. 3).

47. V zmysle § 344 Civilného sporového poriadku ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

48. Zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka. Zabezpečovacie opatrenie slúži však len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení a vzniká až zápisom do príslušného registra. Zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred neodkladným opatrením, ktoré súd nariadi iba za predpokladu, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

49. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. V prípade zabezpečovacieho opatrenia slúžiacemu zamedzeniu obavy z ohrozenia exekúcie potom zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby, čo aj obvykle v súčinnosti s inými osobami stojacimi mimo okruh strán konania v konkrétnej veci, mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti (oboje za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uloženú povinnosť splniť dobrovoľne).

50. Prvoinštančný súd mal podľa napadnutého uznesenia osvedčenú existenciu pohľadávky žalobcu voči žalovanému vyplývajúcu z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 vo výške 20.026,68 Eur, ako aj existenciu ešte neprávoplatne priznanej pohľadávky žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 3.200 Eur s príslušenstvom (o ktorej sa vedie predmetné odvolacie konanie - poznámka odvolacieho súdu), na zabezpečenie ktorých žiadal nariadiť predmetné zabezpečovacie opatrenie. Žalobca žiadal nariadiť zabezpečovacie opatrenie i za účelom zabezpečenia akýchkoľvek pohľadávok z titulu náhrady za (ne)užívanie predmetných nehnuteľností, v čase pred ich rozdelením za obdobie od mája 2017 do februára 2020, na uplatnenie ktorej v rámci súdneho konania spisuje žalobu, ktorej výšku predpokladá cca 13 až 20 tisíc Eur. Špecifikácia tejto pohľadávky (pohľadávky z titulu náhrady za (ne)užívanie predmetných nehnuteľností) je podľa názoru súdu prvej inštancie neurčitá, preto nariadenie zabezpečovacieho opatrenia na takto formulovanú pohľadávku nie je možná. Navrhovanému zabezpečovaciemu opatreniu tak podľa prvoinštančného súdu bolo možné vyhovieť len v rozsahu zabezpečenia pohľadávok s určitou výškou, teda na zabezpečenie pohľadávky vo výške 20.026,68 Eur priznanej rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16C/69/2012-426 zo dňa 12.6.2019 a pohľadávky vo výške 3.200,- Eur s príslušenstvom, ktorá je predmetom tohto konania vychádzajúc zo skutočností, že predmetom tohto konania je pohľadávka žalobcu na náhradu za užívanie nehnuteľnosti.

51. Vychádzajúc z uvedenej argumentácii prvoinštančného súdu a obsahu výroku napadnutého uznesenia vo vzťahu k rozhodnutiu o zabezpečovacom opatrení nie je možné konštatovať, že prvoinštančný súd skutočne rozhodol tak, ako dôvodil v písomne vyhotovenom uznesení. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením petit navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia neprípustne prekročil, keď zriadil zabezpečovacie záložné právo bez toho, aby konkretizoval žalobcom označené pohľadávky, ktoré žiadal predmetným procesno-právnym inštitútom zabezpečiť a ktoré v petite návrhu zabezpečovacieho opatrenia definoval, čím sa navodil stav, na základe ktorého došlo k neobmedzenému zriadeniu záložného práva v prospech žalobcu, a tým k neprípustnému zásahu do vlastníckeho práva žalovaného.

52. Medzi základné predpoklady na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia patrí tiež existencia konkrétnej peňažnej pohľadávky, na zabezpečenie ktorej má predmetné opatrenie slúžiť, ktorá pohľadávka musí byť špecifikovaná tak, aby ju bolo možné identifikovať a to spôsobom, z ktorého je jednoznačne zrejmé, že tento peňažný nárok trvá a je dôvodný. Bez osvedčenia dôvodnosti a trvania peňažného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a vo vzťahu ktorému môže byť ohrozená exekúcia, nemôžu byť splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

53. Označenie zabezpečovanej pohľadávky musí zodpovedať i tomu, aby pohľadávka nebola zameniteľná s inou pohľadávkou veriteľa s rovnakým dlžníkom a aby tak bolo zrejmé (nepochybné), aká pohľadávka sa záložným právom zabezpečuje. I keď záložné právo môže byť zriadené nielen na zabezpečenie pohľadávky, ktorá už vznikla, ale aj na účely zabezpečenia pohľadávky, ktorá má vzniknúť až v budúcnosti, alebo ktorej vznik je viazaný na splnenie podmienky (odkladacie podmienky), jej konkretizácia musí zodpovedať tomu, aby pohľadávka bola identifikovateľná, a aby nebola zameniteľná.

54. Preto označenie zabezpečovanej pohľadávky žalobcom spôsobom, že má ísť o „akúkoľvek“ pohľadávku žalobcu z titulu náhrady za (ne)užívanie konkretizovaných nehnuteľností, v čase pred ich rozdelením, za obdobie od mája 2017 do februára 2020, navodzuje dojem, že môže ísť aj o viac hypotetických pohľadávok, vzhľadom na časové ohraničenie ich vzniku by mali byť v čase vydania napadnutého uznesenia už splatné, i keď v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 14.2.2020 a žiadosťou o zabezpečenie pohľadávok za obdobie od mája 2017 do februára 2020 mohlo ísť aj o pohľadávky ešte pred splatnosťou, takáto ich konkretizácia, v prevažnej miere už s možnosťou pohľadávku, resp. pohľadávky i vyčíslieť, a tým bližšie konkretizovať, aby nemohlo dôjsť k ich zámene, k čomu podľa osvedčeného žalobcom z odvolacieho konania už i došlo, je potom možné prisvedčiť práve argumentácii prvoinštančného súdu o neurčitom označení pohľadávky (resp. pohľadávok), ktoré žalobca žiadal navrhovaným opatrením zabezpečiť.

55. Pokiaľ ide o pohľadávku žalobcu vo výške 20.026,68 Eur priznanú právoplatným súdnym rozhodnutím a predstavujúcu priznanú náhradu žalobcovi za vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, táto v čase vydania napadnutého uznesenia, čo žalobca nespornuje, bola žalovaným už uhradená (viď žalovaným predložený doklad z banky č. I. 186 spisu). Preto pokiaľ je podľa cit. § 329 ods. 2 v spojení s § 344 CSP, pre zabezpečovacie opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorom čase predmetná pohľadávka už neexistovala, pretože zanikla jej splnením, neexistoval jeden zo základných predpokladov - existencia peňažnej pohľadávky, pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

56. Napokon jedine pohľadávka 3.200,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.200 Eur od 10.5.2018 do zaplatenia, ktorá je predmetom odvolacieho konania vo veci samej, predstavujúca náhradu za užívanie nehnuteľností v spoluvlastníctve výlučne žalovaným (nadužívanie) za obdobie od mája 2017 do decembra 2017, spĺňa požiadavku riadnej špecifikácie čo do jej identifikovateľnosti, ktorému existujúcemu peňažnému nároku sa má poskytnúť ochrana žiadaným zabezpečovacím opatrením.

57. I keď došlo zo strany žalobcu k osvedčeniu existencie peňažnej pohľadávky, na zabezpečenie ktorej žalobca žiada zriadiť záložné právo navrhovaným zabezpečovacím opatrením, pre vyhovenie jeho návrhu je potrebné, aby súčasne osvedčiť i obavu z budúceho zmarenia exekúcie. Nakoľko ale majetok žalovaného, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie bezpochyby neprímerane vysoko prevyšuje hodnotu tejto pohľadávky, čím by bezpochyby vznikol veľký nepomer a došlo by tak k zjavne neprímeranému zásahu do majetkových pomerov žalovaného, čo potom neumožňuje možnosť zabezpečovacie opatrenie nariadiť (v opačnom prípade by došlo k porušeniu zásady a požiadavky proporcionality), sa odvolací súd otázkou splnenia požiadavky osvedčenia obavy z budúceho zmarenia exekúcie ako ďalšieho predpokladu pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, z dôvodu hospodárnosti už nezaoberal.

58. I z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 67/2007 zo dňa 6.2.2008 vyplýva, že v prípadoch kolízie práv je potom žiaduce zohľadniť aj princíp, resp. zásadu primeranosti (proporcionality), ktorý podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. PL. ÚS 52/99 <., PL. ÚS 49/03 < alebo PL. ÚS 1/04 <.) tiež patrí medzi ústavné princípy vlastné právnemu štátu. K požiadavkám vyplývajúcim z princípu (zásady) proporcionality sa ústavný súd vyjadril obšírnejšie najmä v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 3/00 <., keď okrem iného uviedol, že „Tento princíp predovšetkým znamená primeraný vzťah medzi cieľom (účelom) sledovaným štátom a použitými prostriedkami. V týchto súvislostiach cieľ (účel) sledovaný štátom smie byť sledovaný; prostriedky, ktoré štát použije, smú byť použité; použitie prostriedkov na dosiahnutie účelu je vhodné; použitie prostriedkov na dosiahnutie účelu je potrebné a nevyhnutné. Kritérium alebo princíp vhodnosti znamená, že stav, ktorý štát vytvorí zásahom, a stav, v ktorom treba sledovaný cieľ vidieť ako uskutočnený, sa nachádzajú vo vzájomnej súvislosti - cieľ

musí byť v súlade s prostriedkom. Nevyhnutnosť znamená, že neexistuje iný stav, ktorý štát bez veľkej námahy môže rovnako vytvoriť, ktorý občana zaťažuje menej a ktorý súvisí so stavom, v ktorom treba sledovaný účel pokladať za uskutočnený. Inými slovami, cieľ nesmie byť dosiahnuteľný rovnako účinným, ale menej zaťažujúcim prostriedkom.“ Zovšeobecňujúc možno vo vzťahu k princípu (zásade) proporcionality z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyvodiť, že obmedzenie, resp. zasahovanie do ústavou chránených práv a slobôd, je ústavne akceptovateľné len vtedy, ak je ustanovené zákonom, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t. j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (mutatis mutandis PL. ÚS 3/00 <., I. ÚS 4/02 <., I. ÚS 36/02 < alebo I. ÚS 193/03 <.).

59. Pre nariadenie žiadaného zabezpečovacieho opatrenia teda nie je splnená podmienka podľa § 343 ods. 1 CSP, preto súd prvej inštancie rozhodol správne len v tej časti napadnutého uznesenia, ktorou vo zvyšku zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (výrok III.).

60. Vychádzajúc z doposiaľ uvedeného potom, nebolo dôvodným návrhu navrhovateľa vyhovieť v celom rozsahu, naopak bolo potrebným návrh na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť.

61. Vzhľadom na to bolo nevyhnutným, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, okrem výroku I. o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorej časti podľa § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie potvrdil, vo výroku II., ktorým nariadil zabezpečovacie opatrenie zriadením záložného na nehnuteľnostiach žalobcu bez konkretizácie zabezpečovanej peňažnej pohľadávky, v spojení s výrokom III. o čiastočnom zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (v rozpore s petítom návrhu, ktoré súvisiace výroky si vzájomne odporovali), s použitím § 388 CSP zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu.

62. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude konanie vo veci samej končiť (§ 262 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

63. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).